

19.9.2024

COMUNICARE CĂTRE MEMBRI

Subiect: Petiția nr. 0240/2024, adresată de Daniel Sánchez, de cetățenie spaniolă, în numele Asociației „Acción Felina Gestores de colonias de San Bartolomé de Tirajana”, privind conservarea rezervației naturale Dunas de Maspalomas din Gran Canaria, Spania

1. Rezumatul petiției

Petiționarul scoate în evidență o gravă problemă de mediu legată de scurgerile masive de ape fecale în rezervația naturală Dunas de Maspalomas, în special în laguna Charca de Maspalomas de pe insula Gran Canaria. Petiționarul subliniază impactul negativ pe care acest lucru îl are asupra biodiversității zonei, ducând la eutrofizarea lagunei. În pofida eforturilor de sensibilizare prin difuzarea de probe fotografice și prin acoperirea mediatică, el își exprimă frustrarea cu privire la lipsa unor acțiuni concrete din partea autorităților. Petiționarul amintește de eșecul unui proiect anterior, „Oasis”, care a vizat combaterea poluării apei în urmă cu aproape 30 de ani, și evidențiază persistența problemelor legate de sistemul de purificare a apei. Petiționarul suspectează că autoritățile minimalizează incidentul pentru a proteja interesele economice legate de turism, în special ale hotelurilor din apropiere și ale industriei turismului în sens larg. În plus, el își exprimă îngrijorarea cu privire la un nou proiect de parc de distracții prevăzut în rezervație și finanțat din fonduri europene. Petiționarul se teme că acesta, deși este prezentat ca fiind o soluție optimă pentru inversarea procesului de deteriorare a mediului, ar putea fi doar o fațadă, în timp ce impactul negativ semnificativ asupra mediului persistă fără luarea unor măsuri adecvate.

2. Admisibilitate

Declarată admisibilă la 4 iunie 2024. Comisia a fost invitată să furnizeze informații [articolul 227 alineatul (5) din Regulamentul de procedură – noul articol 233 alineatul (5) din Regulamentul de procedură].

3. Răspunsul Comisiei, primit la 19 septembrie 2024

Observațiile Comisiei

Directiva 91/271/CEE privind tratarea apelor urbane reziduale¹ (UWWTD) reglementează colectarea, tratarea și evacuarea apelor urbane reziduale, precum și a apelor uzate care provin din anumite sectoare industriale. Mai precis, directiva impune statelor membre să se asigure că apele urbane reziduale provenite din așezări urbane (orașe și sate) denumite „aglomerări”² în directivă sunt colectate și tratate corespunzător pentru a se proteja mediul de efectele lor negative.

Zona la care se referă petiționarul, „Dunas de Maspalomas” și „Laguna de Maspalomas”, se află în sudul insulei Gran Canaria.

Conform informațiilor raportate de autoritățile spaniole și evaluate de Comisie în cadrul ultimului raport disponibil de implementare³, există două aglomerări în apropierea acestor zone, și anume „El Tablero” și „Playa del Inglés”, cu o populație de aproximativ 58 000, respectiv 54 000 de locuitori.

Pe baza raportului menționat mai sus, ambele aglomerări respectă pe deplin obligațiile lor de colectare și tratare, deversând apele uzate tratate în ocean; prin urmare, ele nu ar fi sursa poluării menționate de petiționar.

Poluarea fecală ar putea, prin urmare, să provină din zone urbanizate mai mici, sate sau case izolate.

Doar în cazul aglomerărilor urbane cu o populație de peste 2 000 de locuitori există obligația raportării de către statele membre în temeiul Directivei privind apele urbane reziduale (UWWTD), iar Comisia nu este, prin urmare, la curent cu situația specifică a unor eventuale surse mai mici de poluare, precum cele menționate mai sus, care ar avea, de asemenea, obligații foarte limitate în temeiul directivei respective.

Există un acord politic provizoriu pentru o revizuire a directivei privind apele uzate urbane (UWWTD)⁴. Revizuirea include cerințe pentru colectarea și tratarea apelor uzate urbane în aglomerările cu cel puțin 1 000 de locuitori echivalenți. În prezent, adoptarea noului text este așteptată până la sfârșitul anului 2024, cu publicarea în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene și intrarea în vigoare a directivei revizuite la începutul anului 2025.

În zona menționată mai sus, există mai multe situri Natura 2000 protejate în baza Directivei privind habitatele⁵: „Dunas de Maspalomas”⁶, „Sebadales de Playa del Inglés”⁷ și „Franja

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A31991L0271>.

² Articolul 2 alineatul (4) din UWWTD: „aglomerare” înseamnă o zonă în care populația și/sau activitățile economice sunt concentrate suficient, astfel încât să fie posibilă colectarea apelor urbane reziduale în vederea dirijării lor către o stație de epurare sau un punct final de evacuare.

³ <https://tableau-public.discomap.eea.europa.eu/views/Agglomerations/Menu>.

⁴ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7108-2024-INIT/en/pdf>.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A31992L0043>.

⁶ Codul sitului: ES7010007.

⁷ Codul sitului: ES7010056.

marina de Mogán”⁸.

În temeiul Directivei privind habitatele⁹, autoritățile din statele membre trebuie să ia măsurile necesare pentru a evita, în siturile Natura 2000, deteriorarea habitatelor naturale și a habitatelor speciilor, precum și perturbarea semnificativă a speciilor pentru care au fost desemnate respectivele arii, inclusiv din cauza deversărilor de fecale.

În plus, în conformitate cu articolul 6 alineatul (3) din Directiva privind habitatele, proiecte precum parcurile de distracții care nu au o legătură directă cu un sit Natura 2000 sau nu sunt necesare pentru gestionarea sa, dar care l-ar putea afecta în mod semnificativ, per se sau în combinație cu alte planuri sau proiecte, trebuie supuse unei evaluări corespunzătoare a efectelor asupra sitului, în funcție de obiectivele de conservare ale acestuia. Autoritățile naționale competente autorizează planul sau proiectul numai după ce se asigură că acesta nu va avea efecte negative asupra integrității sitului în cauză¹⁰.

În cele din urmă, autoritățile statelor membre trebuie să se asigure că regimul de protecție a speciilor prevăzut de Directiva privind habitatele și Directiva privind păsările¹¹ este respectat atât în interiorul, cât și în afara siturilor Natura 2000.

Concluzii

Responsabilitatea principală pentru asigurarea conformității cu regulile UE privind calitatea apei revine statelor membre. Comisia își concentrează puterea de aplicare a legii în domenii unde există dovezi ale unei încălcări sistematice a legislației UE, mai degrabă decât în cazuri individuale de aplicare incorectă. Această abordare a fost prezentată în Comunicarea C(2016)8600 a Comisiei - *Legislația UE: o mai bună aplicare pentru obținerea unor rezultate mai bune*¹² și, mai recent, în Comunicarea C(2022)518 a Comisiei – *Asigurarea respectării dreptului Uniunii pentru o Europă care răspunde așteptărilor*¹³.

Îngrijorările exprimate în această petiție ar trebui să fie adresate autorităților locale/regionale și/sau Ministerului pentru Tranziție Ecologică din Spania și, dacă este necesar, instanțelor naționale relevante.

⁸ Codul sitului: ES7010017.

⁹ Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică. JO L 206, 22.7.1992, p. 7.

¹⁰ Fără a aduce atingere articolului 6 alineatul (4) din Directiva privind habitatele.

¹¹ Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice. JO L 20, 26.1.2010, p. 7.

¹² https://commission.europa.eu/publications/communication-commission-eu-law-better-results-through-better-application_el.

¹³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0518&from=EN>.